

**КОММУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ № 2**

Наукова робота до

**ІХ Регіонального наукового конкурсу молодих вчених
«Гендерна політика очима української молоді:
слобожанський вимір»**

на тему:

**«Історичне формування гендерних стереотипів та їх
вплив на розвиток сучасного суспільства»**

Підготували:

студентка І курсу, групи М-11

І.В. Гармаш,

студентка І курсу, групи М-11

А.К. Усенко

Наукові керівники:

викладач вищої категорії

О.Б. Подгорна

викладач спеціаліст

О.В. Дроздова

Харків 2015 рік

- ❑ **Основна мета даної роботи - дослідження історичних етапів взаємодії та соціальних ролей чоловіка та жінки, виявлення основних гендерних стереотипів, на яких базується сучасні положення жінки та чоловіка у суспільстві.**
- ❑ **Предметом роботи є процес історичного формування гендерних стереотипів та гендерних ролей.**
- ❑ **Об'єктом дослідження є історично створені гендерні стереотипи, які впливають на соціальні ролі чоловіка та жінки.**

Завжди існувала думка, що жінка з Венери, а чоловік з Юпітеру.

Проблеми різного плану існували у відносинах між чоловіком та жінкою з давніх-давен. Ставлення суспільства до людини формувалось залежно від статі.

Ведичні трактати передбачають основною ціллю життя, в цьому світі, духовне просвітління.

Чоловік може його досягнути напряму через «аскезу» та «ахімсу».

Жінка навпаки може досягнути духовного просвітлення (тільки до певного рівня і тільки через служіння чоловіку, як богу) – народитись у наступному житті чоловіком.

Жінка - матеріальне створіння, тому вона не тільки повинна піклуватись та служити чоловікові, займатись господарством, дітьми, вона ще повинна піклуватись про себе, намагатися бути завжди красивою. Прикрашати себе для чоловіка, і навпаки приховувати свою красу на людях.

Жіноча суть приближена більше до матеріальної сторони буття, тому жіноча первісна сутність, і до теперішнього часу вважається чимось темним, згубним, спокусливим. А спокуса це те, що збиває з істинного шляху, вводить в оману, призводить до гріхопадіння і в решті-решт до загибелі душі.

- ❑ «Немає нічого гіршого за жінку» вважав Гомер, і ця думка точнісінько характеризувала відношення до жінки у стародавню епоху.
- ❑ Аристотель писав: «Жінка – це спотворений від природи чоловік».
- ❑ Езоп вважав, що є три страшні біди: вогонь, жінка та море.
- ❑ Сократ взагалі стверджував – «Любов до жінки – це отрута».
- ❑ Жінка в очах стародавнього чоловіка, це річ, сувенір, товар, меблі, вона ні в якому разі не може розглядатись, як людська істота, яка заслуговує поваги.

- ❑ У епоху Середньовіччя ставлення до жінки фактично не змінилось, цей патріархальний період залишив за жінкою статус речі, яка нічим не відрізняється від інших побутових речей і долю якої чоловік може вирішувати на власний розсуд.
- ❑ Поступово епоха абсолютного патріархату почала змінюватись, суспільство почало сприймати жінку, як істоту, яка виступає в ролі помічника чоловіка и при цьому також відіграє значну роль у вихованні дітей.
- ❑ У 18–19 сторіччях жінка отримує право навчатись, тільки правильно вихована та освічена жінка має можливість сформуванати нормальну сім'ю та виховати гідних дітей.
- ❑ На початку 20 століття, революційні тенденції різко порушили встановлену століттями систему відносин між чоловіком та жінкою. Після жовтневої революції положення жінки різко змінилось – вона отримала права подібні до прав чоловіків.

До 60–х рр. психічні або поведінкові властивості, котрі ймовірно відрізняють чоловіків від жінок, називали статевими властивостями або відмінностями.

Вперше термін «гендер» був уведений у науковий обіг американським психоаналітиком Робертом Столлером (Robert Stoller).

У англійській мові слово gender означає стать (від лат. genus – рід) – тобто стать, яку «приписали» даній людині від імені суспільства уповноважені на те органи, інакше – паспортна стать, або стать у документах.

Багато науковців виділяють три основні групи стереотипів.

- ❑ Перша група стереотипів базується на відповідних уявленнях про психологічні риси та якості особистості чоловіків та жінок — стереотипи «maschile – feminnile».
- ❑ В основу виокремлення другої групи стереотипів покладені соціальні начала. Дана група стереотипів закріплює професійні ролі чоловіків і жінок. Для жінки головними є ролі сімейні (жінка, мати, господарка), а для чоловіків – ролі професійні.
- ❑ До третьої групи гендерних стереотипів вчені відносять стандартизовані уявлення, які пов'язані з відмінностями у змісті праці – жіночої та чоловічої .

Було опитано 100 чоловік, віком від 16 до 20 років (48 – осіб жіночої статі та 52 особи чоловічої).

Для виявлення психологічного стану, та соціальної сходи розвитку особи, що приймала участь у опитуванні, було запропоновано геометричний тест Сюзан Ділленгер та систему Лоуренса Кольберга і Уилла МакВінні.

В поєднанні, ці два тести дозволяють приблизно визначити тип сім'ї, в якій виховувалась особа, окрім того дають можливість виявити стадію соціалізації людини та визначити наявність внутрішнього психологічного конфлікту особи.

Результати опитування

36 осіб (34 чоловіки, 2 жінки) обрали серед запропонованих фігур чотирикутник (квадрат), а основними принципами життя визначили правила, закони та принципи, що відповідає «досоціальной» («доконвенціональній») концепції за Кольбергом – МакВинні, це відповідає авторитарному типу сім'ї.

20 осіб (12 жінок, 8 чоловіків), обрали трикутник і зазначили, що основними принципами життя є отримання та досягнення стійкого матеріального благополуччя, це відповідає «соціальной» концепції та ліберальному типу сім'ї.

23 особи (7 чоловіків, 16 жінок), обрали коло, і назвали почуття основними принципами життя, що відповідає «сенсорній» концепції та демократичному типу сім'ї.

9 осіб (2 чоловіків, 7 жінок), обрали хвилеподібну фігуру (зигзаг), а основними принципами життя визначили ідеї та можливості, це «постконвенціональна» концепція та родина унікального типу.

12 осіб (1 чоловік, 11 жінок), обрали прямокутник, це значить, що на даному етапі життя вони переживають особисту кризу, так би мовити «тупікову» ситуацію, враховуючи вік (16 – 18 років) опитаних можна зазначити, що ці особи знаходяться на п'ятій стадії соціалізації, яку Ерік Еріксон назвав «Ідентичність або рольовий безлад».

- «Чи може жінка бути гарним керівником?» 67 осіб дали негативну відповідь.**
- 54 особи (з яких 48 чоловічої статі, 6 жіночої) негативно ставляться до необхідності рівності жінок та чоловіків у керуючих органах влади.**
- 68 осіб бажали б працювати тільки під керівництвом чоловіків.**
- 87 осіб відповіли, що до одностатевих шлюбів ставляться дуже негативно; 13 осіб відносяться за принципом – «чому б і ні».**
- «Чи можуть представники сексуальних меншин всиновлювати дітей?» всі опитані заявили, що всиновлювати дітей представники даних категорій не можуть.**

Дане дослідження показало, що в нашому суспільстві жінки мають рівні з чоловіками права, але існують гендерні стереотипи, які по факту обмежують права жінок, і в деяких окремих випадках права чоловіків.

Західноєвропейське суспільство, яке ставиться до жінок з більшою демократичністю, менш підвернене статевим стереотипам на відміну від українського суспільства.

Окрім того, якщо ми знову згадаємо Стародавню Індійську філософію то встановимо той факт, що в кожній людині є і жіноче і чоловіче.

Сучасні праці в галузі психології та психотерапії теоретично підтверджують данні ствердження і наголошують на тому, що без наявності жіночої частки в особі чоловіка, чоловік би не зміг розуміти жінок і навпаки без чоловічої часточки в жінці, жінка не змогла б порозумітись з чоловіком.

Дякуємо за увагу!